

102 792

Ministerstvo kultury České republiky

Maltézské náměstí 1
118 01 Praha 1 – Malá Strana

Národní památkový ústav
ústřední pracoviště
Valdštejnské nám. 3/162, Praha 1

telefon: 257 085 111
fax: 224 318 155
e-mail: posta@mkcr.cz

Římskokatolická farnost Studenec u Horek
Studenec 56
512 33 Studenec u Horek

Posle 21 -02- 2008

Čj. 1300
Přílohy: „11. Vědu“ Odd: 70

Váš dopis značky

Naše značka
k č. j. 2518/2002

Vyřizuje/linka 1/3
Mgr. Alena Vachunková

V Praze dne
17. 12. 2007

Věc: kostel sv. Jana Křtitele s historickým mobiliářem ve Studenci, okr. Semily, Liberecký kraj – rozhodnutí o prohlášení za kulturní památku

V příloze Vám zasíláme rozhodnutí Ministerstva kultury č.j. 2518/2002 ve výše uvedené věci.

Mgr. Petra Ulbrichová

vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Ministerstvo kultury
odbor památkové péče
Maltézské náměstí 1
118 01 Praha 1 - Malá Strana
IČO: 00023671

Příloha: 1x rozhodnutí Ministerstva kultury č.j. 2518/2002

Stejnopis obdrží:

1. Národní památkový ústav, ústřední pracoviště
2. Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci
3. Krajský úřad Libereckého kraje, odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu
4. Městský úřad Jilemnice, odbor rozvoje a místního hospodářství
5. vlastní

Ministerstvo kultury České republiky

Maltézské náměstí 1

118 01 Praha 1 – Malá Strana

telefon: 257 085 111
fax: 224 318 155
e-mail: posta@mkcr.cz

Rozhodnutí nabylo právní moci: 5-2-2002

V Praze dne 17. 12. 2007

Č. j.: 2518/2002

za správnost: Vand

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní památkové péče rozhodlo ve věci prohlášení kostela sv. Jana Křtitele s historickým mobiliářem ve Studenci, okr. Semily, Liberecký kraj, za kulturní památku.

Ministerstvo kultury v tomto řízení, jehož účastníkem podle § 14 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., správní řád v platném znění, je vlastník věci: Římskokatolická farnost Studenec u Horek, Studenec 56, 512 33 Studenec u Horek, podle ustanovení § 2 zákona ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění **prohlašuje** kostel sv. Jana Křtitele (na st.p.č. 21, k.ú. Studenec u Horek) s historickým mobiliářem ve Studenci, okr. Semily, Liberecký kraj, za kulturní památku. Součástí prohlašovaného mobiliáře je: boční oltář P. Marie, boční oltář sv. Josefa, oltář Božího hrobu, kazatelna a varhany.

Odůvodnění:

Charakteristika, popis:

Kostel sv. Jana Křtitele ve Studenci byl vystavěn jako novostavba na místě staršího, menšího kostela v letech 1866 — 1868. Projektant není dosud znám, stavbu provedli stavitelé Edmund Zim z Vrchlabí a Jan Jirn z Lánova u Vrchlabí. Kostel situován v centru obce u komunikace po levé straně ve směru Martinice v Krkonoších — Horka u Staré Paky. Jednolodní stavba s presbytářem k SV straně, věž v průčelí orientována k JZ straně s hlavním vstupem po kamenném schodišti. Dominantní dvoupatrová věž se vstupními dvoukřídlými dveřmi segmentově zakončenými v nadpraží, s nevýrazně předsazeným vstupem krytým sedlovou stříškou. Nad vstupními dveřmi I. NP rozeta s geometricky dělenou vitráží, 2. NP věže odděleno profilovanou oplechovanou římsou. Nad ní podlouhlé segmentové bedněné okno (okna stejných rozměrů taktéž na V a Z straně), ve vrcholu věže ciferník s hodinami. Trojúhelníkové zakončení věže se zdobným obloučkovým vlysem po obvodových stranách přechází v osmibokou jehlancovou střechu, ukončenou zlacenou makovicí, ve vrcholu s latinským křížem. Chránová loď s okny vyplněnými vitrážemi po V a Z straně, kněžiště s polygonálním pětibokým závěrem. Střecha lodi sedlová, krytá eternitem s oplechovanými okraji, presbytář o nestejně výšce hřebenové vaznice s krovem jehlancové střechy. Střecha věže a presbytáře kryta mědí v pásech. Okna hlavní lodi a presbytáře byla po r. 1990 osazena do nových zárubní, parapety byly oplechovány mědí. Novodobý obkladový sokl po obvodu stavby s oplechovanou soklovou římsou ve výšce 100 cm od terénu zhotoven taktéž po r.

1990. Fasáda objektu s obloučkovým vlysem v podokapní římsě hlavní lodi, presbytáře a ve vrcholu věže. Stěny lodi rozděleny lizénovými meziokenními rámci. Fabionová podokapní štuková římsa přetřena při nedávné rekonstrukci zrnitým betonovým šlikem. Po obvodu stavby probíhá pásová oplechovaná římsa oddělující přízemí od 1. NP. K jihovýchodní straně přistavěna pětiboká sakristie se samostatným vstupem od farní budovy, kryta pětibokou jehlancovou střechou se třemi okny vyplněnými vitrážemi. Kněžiště kostela je sklenuto, jednotlivá kápě jsou oddělena ve štku provedenými žebry zakončenými čabakovými konzolami. Loď je plochostropá, rozdělena do tří šířkově obdélných polí přímými nosníky podporovanými konzolami, zasazenými na pilíře. Ve vstupním poli je kruchta, podkruchtí se otevírá do lodi pětiosou arkádou. Výmalba lodi kostela prostá, pouze s liniovým orámováním.

Boční oltář P. Marie (levý):

Dřevěná oltářní architektura s povrchovou úpravou mramorování v červenohnědých a zelenohnědých odstínech, detaily zlaceny. Menza jednoduchá tumbová s andílčí hlavičkou na čelní stěně. Svatostánek se sloupky v rozích a štítovým zakončením má dvířka s reliéfní postavou Krista na zlatém pozadí. Retabulum ploché, po stranách se 2 sloupy se zlacenými patkami a hlavicemi, a vnitřními čtvrtsloupky, které slouží jako podstavce soch, nahoře se zlacenými hlavicemi vytvářejícími stylizovaný baldachýn soch Sv. Václava a Sv. Jana Nepomuckého. Uprostřed oltářní obraz P. Marie s Ježíškem (Assumpty), stojící na zeměkouli a srpku měsíce, obklopené andílky. Obraz je obdélný, půlkruhově zakončený. Nástavec oltáře velmi jednoduchý, štítový, zakončený profilovanou římsou. V ploše nástavce kartuš ve tvaru kvadrilobu s mariánským monogramem.

Boční oltář Sv. Josefa (pravý):

Materiál a povrchová úprava i tvar téměř shodný jako u oltáře P. Marie. Na místě svatostánku však je prosklená nika se sloupky v rozích a zlaceným krucifixem ve vrcholu, v níž je umístěna socha Pražského Jezulátka. Oltářní obraz sv. Josefa s Ježíškem v náručí je stejného tvaru, po stranách sochy Sv. Františka z Assisi a sv. Antonína Paduánského. Nad oltářním obrazem a ve cviklech štítového zakončení oltáře je bohatě řezaný zlacený dekorační vegetabilní úponků, který se objevuje i po obvodu římsy štítu. Ve vrcholu jednoduchý kříž.

Oltář Božího hrobu (v lodi na levé straně):

Dřevěná jednoduchá oltářní architektura se sochařskou výzdobou. Menza jednoduchá obdélná se dvěma sloupky po stranách. Čelní strana s orámovaným obdélným polem ozdobeným zlacenou a stříbřenou kartuší. V menze Boží hrob s plastikou mrtvého Krista. Retabulum tvořeno plochým soklem, v němž je zabudován svatostánek s dvířky s reliéfním monogramem IHS na stříbřeném pozadí. Na stupních po stranách po plastice klečícího anděla, které se však jeví být novější. Nad svatostánkem vysoký dřevěný kříž s ukřižovaným Kristem, u jehož paty stojící postava P. Marie Bolestné. Povrchová úprava shodná s ostatním mobiliářem.

Kazatelna:

U levého bočního oltáře, zhotovena ze dřeva, umístěna na jednoduché sloupkové noze. Ze spodní části kazatelny na nohu vybíhají žebra ukončena konzolami v 1/3 její výšky. Poprsen je rozdělena sloupky se zlacenými hlavicemi na čtyři pole, v nichž jsou umístěny obrazy evangelistů. Spodní část poprsně je zakončena obloučky. Osmiboká stříška zdobena zlacenými obloučky a rostlinnými motivy, na nárožích jsou umístěny zlacené křížky, na vrcholu kazatelny socha světice s křížem a kalichem (sv. Barbora). Pod stříškou kazatelny je umístěna holubice v letu.

Varhany na západní empoře:

Jednoduchá dřevěná varhanní skříň s povrchovou úpravou mramorování a zlacenými detaily. Skříň je tvořena třemi věžemi, z nichž prostřední je širší a vyšší a dvěma nižšími mezitrávě, které jsou vyplněny píšťalami. Věže jsou v rozích vyvrcholeny věžičkami. Prostor nad píšťalami vyplněn stylizovaným jednoduchým dekorem.

Podnět na prohlášení kostela sv. Jana Křtitele s historickým mobiliářem ve Studenci, okr. Semily, Liberecký kraj, obdrželo Ministerstvo kultury od Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Ministerstvo kultury podnět vyhodnotilo, shledalo jej důvodným a zahájilo ve věci správní řízení.

Ve smyslu ustanovení § 3 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, byl o podání návrhu písemně vyrozuměn vlastník kapličky, navržené na prohlášení za kulturní památku, Římskokatolická farnost Studenec, a dopisem ze dne 5. 11. 2007 mu bylo umožněno, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřil k podkladům, které Ministerstvo kultury v průběhu řízení shromáždilo. Vlastník se k návrhu na prohlášení nemovitostí za kulturní památku vyjádřili negativně. Ve vyjádření uvádí: *„Kostel sv. Jana Křtitele byl již od samého počátku koncipován jako místo živého liturgického kultu. K podstatě této koncepce patřil záměr nebudovat slohově neproměnlivou kulturní památku, ale „živý“ quasiorganismus, postupně se měnící v závislosti na změnách rázu liturgického, společenského, ekonomického a technického. V průběhu jeho existence tedy docházelo k různému doplňování, odstraňování, přetváření, obměňování a opravování, které se týkaly jak vlastní stavby, tak mobiliáře i uspořádání interiéru. Můžeme zde jmenovat například:*

- *použití prvků starších, než je sám kostel (starší rámy na nové obrazy křížové cesty)*
- *doplnění novějšími, umělecky méně hodnotnějšími sochami ve 20.-30. letech dvacátého století*
- *zásadní změna povrchové úpravy oltářů ve 40. letech tzv. fládrováním (O němž i Historický slovník nábytku praví, že se používalo na „méně hodnotné kusy sakrálního nábytku“)*
- *průběžné doplňování novějšími dekorativními prvky v různých desetiletích 20. století celková materiálová změna podlahy (část za první republiky, část v 60. letech)*
- *přebudování (byť provizorní a nedokončené) presbytáře v 70. letech*
- *vytvoření vnitřních dřevěných soklů v 80. letech*
- *odstranění, resp. zjednodušení některých dekoračních prvků exteriéru (okna a jejich zárubně) v 90. letech*
- *vytvoření zcela nových praktických prvků exteriéru (sokly, střešní úpravy) rovněž v 90. letech*

Všechny tyto průběžné obměny a úpravy se přitom děly v perspektivě dalších plánovaných změn. V současné době tedy již několik let probíhá plánování a příprava dalších oprav a úprav interiéru s úmyslem zachování hodnotných prvků (starší sochy, obrazy) a zabudování jich do nové a různé starší prvky liturgicko-architektonicky sjednocující koncepce. (V této souvislosti však odmítáme jako zavádějící tvrzení prof. Horyny, předložené v „Námětu k prohlášení...“ ze dne 23.1.2002, že studenecký farář prosazuje odstranění stávajícího mobiliáře z kostela.) Vámi pak předložený úmysl prohlásit kostel s jeho mobiliářem (není nám přitom nikterak jasné, o které prvky mobiliáře se má jednat, neboť pocházejí prakticky ze všech desetiletí existence kostela), za kulturní památku je tedy značně nesystémovým krokem, který by měl velmi negativní společensko-psychologické i ekonomické důsledky pro farnost i pro samotný kostel. Zablokování plánovaných prací ze strany ústředních orgánů státní správy je totiž drtivou většinou farníků vnímáno jako necitlivý, neřkuli nepřátelský zásah do vnitřního života farnosti, a zcela jistě povede dle vyjádření četných farníků k drastickému snížení dobrovolných peněžních příspěvků na provoz farnosti, a tedy i kostela. Lidé odmítají financovat takové opravy interiéru, které jim jsou vnuceny zvenčí,

což spolu s neschopností státu financovat celkový objem potřeb památkové péče (peníze nejsou ani na skutečně hodnotné památky, jak to dosvědčuje stav památek celého severního pohraničí !) povede při současném reálném stavu poškození mobiliáře červotočem ve svých důsledcích k tomu, že dojde k zániku i těch prvků, které by bez onoho prohlášení za kulturní památku mohly být zachovány a opraveny. Paradoxně by tedy došlo k tomu, že prohlášení věci za kulturní památku by vedlo k jejímu zániku, zatímco neprohlášení by vedlo k jejímu zachování.

Z výše uvedených důvodů tedy Římskokatolická farnost Studenec na základě shody všech jejích tří hlavních grémií, Pastorační rady, Ekonomické rady a Technické rady, vyslovuje svůj nesouhlas s prohlášením kostela sv. Jana Křtitele a jeho mobiliáře za kulturní památku.“

Ministerstvo kultury k tomu podotýká, že úpravy zmíněné vlastníkem neubírají kostelu jako součásti souboru na historické ani umělecké hodnotě, tak aby soubor kostela se součástmi mobiliáře nemohl být prohlášen za kulturní památku. Co se týče „vynucených oprav“, vlastníku kulturní památky ani farníkům nikdo žádné opravy nenutí. Kdy se jaká oprava uskuteční závisí čistě na vůli vlastníka. Vlastník kulturní památky je povinen na vlastní náklad pečovat o její zachování, udržovat ji v dobrém stavu a chránit ji před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením. Kulturní památku je povinen užívat pouze způsobem, který odpovídá jejímu kulturně politickému významu, památkové hodnotě a technickému stavu. (§ 9 odst. 1 zákona č. 20/1987, Sb., o státní památkové péči)

Podle ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, se k problematice prohlášení věci za kulturní památku dne 3. 4. 2002 pod č.j. KSCR 63-A/2002 vyjádřil odbor kultury, tělovýchovy a sportu, cestovního ruchu Krajského úřadu Libereckého kraje, který souhlasil s prohlášením nemovitostí za kulturní památku.

Dále se k problematice prohlášení věci za kulturní památku dne 7. 6. 2007 pod značkou MUJI 2727/2007/ROZ vyjádřil Městský úřad Jilemnice, odbor rozvoje a místního hospodářství a vyslovil souhlas s prohlášením kostela s mobiliářem za kulturní památku.

Na základě výše uvedených důkazů, které v naprostém souladu doporučují prohlášení kostela sv. Jana Křtitele s historickým mobiliářem ve Studenci, okr. Semily, Liberecký kraj, za kulturní památku, dospělo Ministerstvo kultury k tomuto závěru: Jde o kvalitní ukázkou novorománského kostela, jehož hodnota je umocněna dochovaným mobiliářem.

Kostel sv. Jana Křtitele s historickým mobiliářem ve Studenci, okr. Semily, Liberecký kraj, splňuje § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, pro prohlášení věci za kulturní památku.

Nedílnou součástí tohoto rozhodnutí je kopie snímku kulturní památky a kopie katastrální mapy se zakreslením umístění kulturní památky.

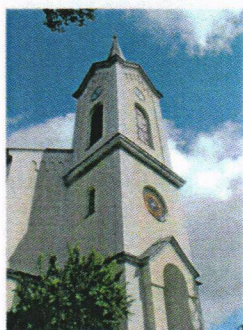
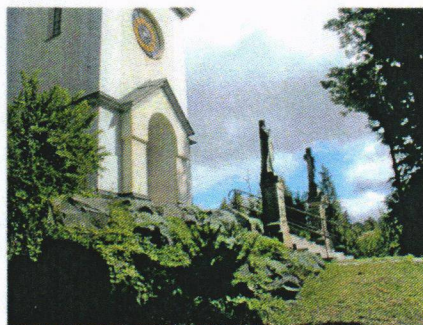
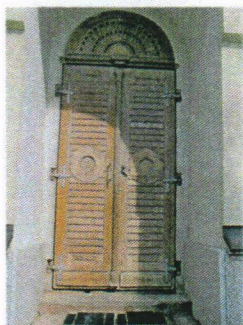
P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 68 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení rozklad podáním u Ministerstva kultury. Doručení písemnosti upravuje § 24 odst. 2 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastížen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, doručovatel uloží písemnost v místě příslušné provozovně držitele

poštovní licence nebo u obecního úřadu a adresáta o tom vhodným způsobem vyzoomí. Nevyzvedne-li si adresát písemnost do tří dnů od uložení, poslední den této lhůty se považuje za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva Kultury

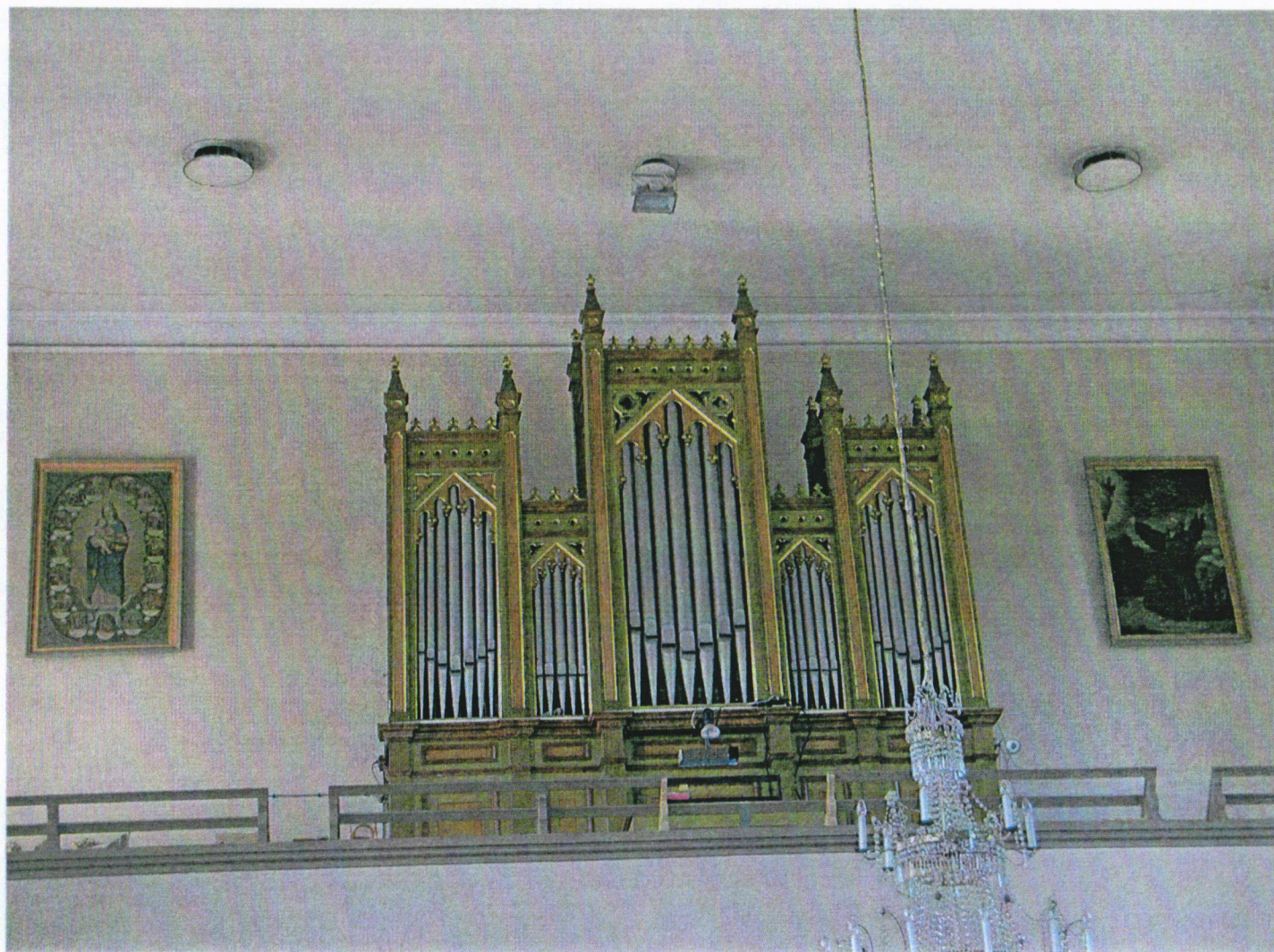
Příloha 1: kostel sv. Jana Křtitele s historickým mobiliářem ve Studenci, okr. Semily, Liberecký kraj; kopie snímku kulturní památky; nedílná součást rozhodnutí č.j. 2518/2002.

Příloha 2: boční oltář sv. Josefa z kostela sv. Jana Křtitele s historickým mobiliářem ve Studenci, okr. Semily, Liberecký kraj; kopie snímku kulturní památky; nedílná součást rozhodnutí č.j. 2518/2002.

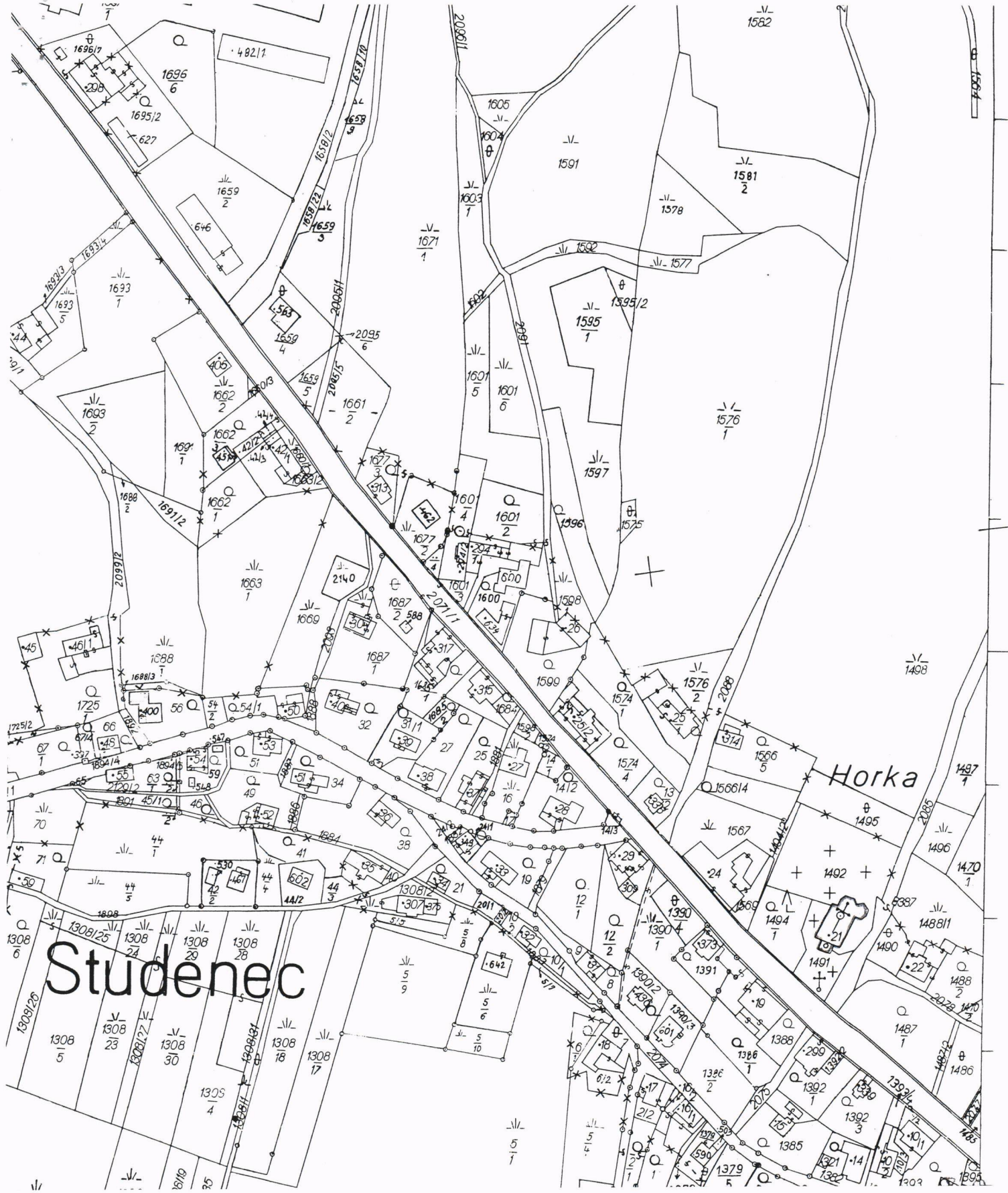
Příloha 3: boční oltář P. Marie a kazatelna z kostela sv. Jana Křtitele s historickým mobiliářem ve Studenci, okr. Semily, Liberecký kraj; kopie snímku kulturní památky; nedílná součást rozhodnutí č.j. 2518/2002.

Příloha 4: varhany z kostela sv. Jana Křtitele s historickým mobiliářem ve Studenci, okr. Semily, Liberecký kraj; kopie snímku kulturní památky; nedílná součást rozhodnutí č.j. 2518/2002.

Příloha 5: oltář Božího hrobu z kostela sv. Jana Křtitele s historickým mobiliářem ve Studenci, okr. Semily, Liberecký kraj; kopie snímku kulturní památky; nedílná součást rozhodnutí č.j. 2518/2002.

Příloha 6: kostel sv. Jana Křtitele s historickým mobiliářem ve Studenci, okr. Semily, Liberecký kraj; kopie snímku katastrální mapy se zakreslením umístění kulturní památky; nedílná součást rozhodnutí č.j. 2518/2002.